

KARPOTŪJŲ BERŽŲ (BETULA PENDULA) ESANČIŲ
SKLYPE ŽIEŽMARIŲ G. 1, KAIŠIADORYSE, ARBORISTINIS
ĮVERTINIMAS

Parengė:
arboristas Arnas Švelnikas

2023 metai

TURINYS

1 Aiškinamasis raštas	3
1.1 Trumpa medžio charakteristika	3
1.2 Vertinimo metodika	3
2 Želdynų inventorizavimo kortelė	5
3 Sklypo planas	6
4 Fotofiksacija ir aprašymas	7
5 Išvados ir Rekomendacijos.	9
6 Vertinimą atlikusių specialistų kvalifikacija	10

1 Aiškinamasis raštas

1.1 Trumpa medžio charakteristika

Sklypo Žiežmarių g. 1, Kaišiadoryse želdynų charakteristika:

Bendra medžio būklė:	nepatenkinama
Veja (pieva):	laukinės pievos žoliniai augalai (60 proc.)
Gėlynai:	nėra
Vėjavartos ir vėjalaužos:	nėra
Želdyno inžinerinės dangos:	asfaltas (20 proc.), betono trinkelės (20 proc.)
Želdyno gamtiniai elementai:	sklypas tolygiai žemėja iš pietų link šiaurės.
Želdyno teritorijoje esantys valstybės ar savivaldybių saugomi objektai ir jų pavadinimai:	<ul style="list-style-type: none">• gamtos paveldo (medžiai, rieduliai, reljefo formos ir kt.): nėra• kultūros paveldo (archeologiniai, memorialiniai, architektūriniai, inžineriniai ir dailės): nežinoma

1.2 Vertinimo metodika

Medžių Žiežmarių g. 1, Kaišiadoryse inventorizavimo darbai buvo atliekami 2023 metų kovo mėnesį. Inventorizacija atliekama natūroje apžiūrint kiekvieną želdinių grupę ir (ar) atskirus želdinius, bei užpildant "Želdynų ir želdinių inventorizavimo kortelę (lentelę).

Inventorizacija parengta vadovaujantis šiais dokumentais:

Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos;

Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5;

Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673;

Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 1101;

Želdynų būklė vertinama 3 (trijų) balų sistemoje, pagal 4 (keturis) skirtingus aspektus:I.

Medžių genėjimo intensyvumo laipsnis:

1. laja negenėta arba nupjauta iki 1/3 lajos viršūnės (nepažeidžiant centrinio kamieno) ir šoninių šakų;

2. nugenėta 1/2-2/3 medžio lajos;

3. nupjauta visa laja, paliktas tik kamienas.

II. Medžių (krūmų) defoliacijos laipsnis:

1. sąlyginai sveikas ar silpnai pažeistas (defoliacija 0–25%);

2. vidutiniškai pažeistas (defoliacija 26–60%);

3. stipriai pažeistas (defoliacija >60%).

Pastaba. Be medžių defoliacijos gali vykti asimiliacijos aparato dechromacija (spyglių ar lapų natūralios spalvos pokyčiai – pageltimas, parudavimas). Ji vertinama analogiškai lajų defoliacijai.

III. Ligų intensyvumas ir kenkėjų gausumas ir pakenkimo laipsnis:

1. nepakenkti arba silpnai pakenkti kenkėjų ir ligų (lapai ar spygliai sveiki arba ligų ar kenkėjų pakenkta <1/3 jų kiekio);

2. vidutinis pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta nuo 1/3 iki 2/3 lapų ar spyglių);

3. stiprus pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta >2/3 lapų ar spyglių, arba jie visiškai nuėsti).

IV. Medžio kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumas:

1. sveiki ir silpnai pažeisti (žaizdų nėra arba šviežiai pažeistas (einamaisiais metais) tik nedidelis žievės plotelis (<30 cm²));

2. vidutiniškai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas 50–300 cm² žievės plotas, kuris jau gali būti užsikrėtęs medieną pūdančiais grybais);

3. stipriai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas didelis žievės plotas (>300 cm²), medžio kamienas intensyviai ardomas (arba jau išpuvysiu viduriu) medieną pūdančių grybų).

Pastaba. Eglė ir uosis yra ypač jautrūs žievės (kamieno) mechaniniams pažeidimams, todėl 1 balu vertinami tik sveiki (nepažeisti) medžiai, o esant bent vienai platesnei negu 3 cm žaizdai jie vertinami kaip stipriai pažeisti.

Jei vertinamo medžio būklę inventorizacijos metu veikia keli veiksniai, pvz., jis genėtas, užpultas kenkėjų, pažeistas ir jo kamienas, tokiu atveju į lentelę įrašomas blogiausios būklės (pažeidimo) balas pagal bet kurį iš paminėtų kriterijų. Visais atvejais būklė vertinama vizualiai, želdinius lyginant su sąlygiškai sveikais želdiniais.

Vertinimui naudojami instrumentai: žerglės HAGLOF (slankmatis matuoti kamieno skersmeniui), aukštymatis (aukščio nustatymui) SUUNTO PM-5/360 PC, geodezinė ruletė (matuoti šaknų apsaugos zoną ir lajos projekciją pasaulio krypčių atžvilgiu).

2 Medžių inventorizavimo kortelė

Žiežmarių g. 1, Vilnius

Medžio Nr. plane	Medžio rūšis lietuviškai	Medžio rūšis lotyniškai	Kamieno diametras 1.3 m aukštyje (cm)	Kamieno diametras ties kamieno kakleliu (cm)	Saugomo šaknų ploto spindulys (m)	Lajos projekcija nuo ašies S/R/P/V kryptimis				Medžio būklės indeksas 1, 2, 3, 4, 5	Siūlomos/būtinos arboristinės/tvarkymo priemonės	Pastabos
						Š	R	P	V			
1	Karpotasis beržas	Betula pendula	55	67	6,60	5.4	5.5	4.8	3.1	5	Siūloma šalinti.	Praeityje pakeltas grunto lygis polajo zonoje, neįmanoma rasti šaknų kaklelio. Ties žemės lygiu matomi smulkūs papuvimai dėl nuolatinės dregmės. 6 metrų aukštyje matoma drevė, pereinanti į kamieną. Apatinės šakos pradėjusios džiūti. Kamienė dėl drevės prasidėjęs puvinys gali sukelti kamieno išlūžimą esant net vidutinio stiprumo vėjui.
2	Karpotasis beržas	Betula pendula	52	58	6,24	3.1	5.5	4.7	2.6	5	Siūloma šalinti.	Praeityje pakeltas grunto lygis polajo zonoje. Šaknų kaklelis matomas tik dėl kodominantinio kamieno neseniai įvykusio išlūžimo. Likęs kamienas neteko atsvaros, beto yra pažeista bendra abiejų kamienų dalis. Abudu kamienai buvo suformavę bendrą lają kuri šiuo metu stipriai neproporcinga ir beržuose negenima, dėl prastų beržo genėjimo žaizdų izolavimo savybių. 2-5 metų perspektyvoje neišvengiamas likusio kamieno išlūžimas, dėl prasidėsiančio šaknų kaklelio puvinio.

3 Sklypo planas

4 Fotofiksacija ir aprašymas

Karpotasis beržas (*Betula pendula*) nr. 1

Praeityje pakeltas grunto lygis polajo zonoje, nejmanoma rasti šaknų kaklelio. Ties žemės lygiu matomi smulkūs papuvimai dėl nuolatinės dregmės. 6 metrų aukštyje matoma drevė (raudona rodyklė nuotraukoje), pereinanti į kamieną. Apatinės šakos pradėjusios džiūti. Kamienne dėl drevės prasidėjęs puvinys gali sukelti kamieno išlūžimą esant net vidutinio stiprumo vėjui.

Karpotasis beržas (*Betula pendula*) nr. 2

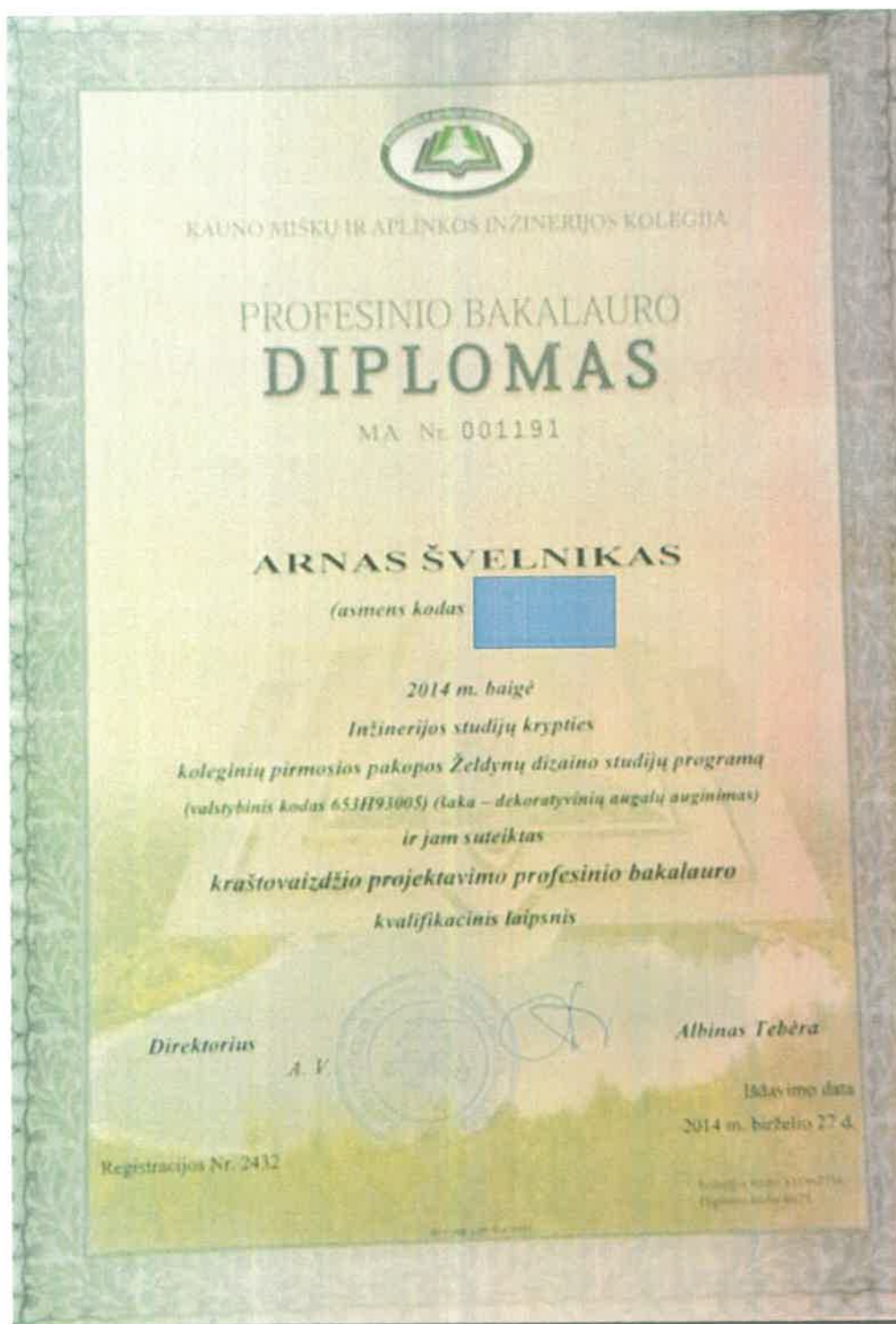
Praeityje pakeltas grunto lygis polajo zonoje. Šaknų kaklelis matomas tik dėl kodominantinio kamieno neseniai įvykusio išlūžimo. Likęs kamienas neteko atsvaros, beto yra pažeista bendra abiejų kamienų dalis. Abudu kamienai buvo suformavę bendrą lają kuri šiuo metu stipriai neproporcinga ir beržuose negenima, dėl prastų beržo genėjimo žaizdų izolavimo savybių. 2-5 metų perspektyvoje neišvengiamas likusio kamieno išlūžimas, dėl prasidėsiančio šaknų kaklelio puvinio.

5 Išvados ir Rekomendacijos.

Abejus beržus siūloma šalinti:

- Nr. 1 - dėl kamieno puvinio, kuris perspektyvoje sutrumpins medžio kamieno tvirtumą. Taip pat apatinėje lajos dalyje matomos sausos šakos, bylojančios apie neigiamus pakitimus beržo augavietėje.
- Nr. 2 - dėl kodominantinio kamieno išlūžimo kuris sukels šaknų kaklelio puvinį, kadangi tai buvo tas pats medis su dviem kamienais. Tokio defekto pilnai užtenka, kad medis būtų įvertintas kaip pavojingas. Numatomas likusios kamieno išlūžimas gali įvykti 1-5 metų laikotarpyje.

6 Vertinimą atlikusių specialistų kvalifikacija

The International Society of Arboriculture

Hereby Announces That

Arnas Švelnikas

Has Earned the Credential

ISA Certified Arborist®

By successfully meeting ISA Certified Arborist certification requirements through demonstrated attainment of relevant competencies as supported by the ISA Credentialing Council

Caitlyn Pollihan
CEO & Executive Director

28 August 2020

31 December 2023

LT-0001A

Issue Date

Expiration Date

Certification Number

#0847

ISA Certified Arborist

™

The International Society of Arboriculture

Hereby Announces That

Arnas Švelnikas

Has Earned the Credential

ISA Tree Risk Assessment Qualification®

By successfully meeting ISA Tree Risk Assessment Qualification certification requirements through demonstrated attainment of relevant competencies as supported by the ISA Credentialing Council

Caitlyn Pollihan
CEO & Executive Director

16 September 2021

Issue Date

16 September 2026

Expiration Date

